

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Előfizetés minden évben egyszer megújul.
 Előfizetés ára: Képez évre 8 koronára. Hónaponta 1 koronára, negyedévente 2 koronára.
 Tiszta árak az adó nélkül. 20 fillér.

Feladvány szerkesztő:
DINKREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Dinkreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkör
 ide intézendők a szerelmi részt illető közlemény,
 hirdetések és mindenemű kérézletek.

A szellem, az akarat, az energia.

Egy város haladási képességéhez sok minden megkívánatik. Különösen három föltétel szükséges: a szellem, az akarat és az energia. A három közül bármelyik hiányozzék, hába volna meg minden más föltétel, a város haladásában annak az egynek hiánya is azonnal érezhető.

Vegyük először a szellemet! Mi az a szellem? A szellem filozófiai értelemben magát a lelki életet jelenti, amely a képzettség fejlettségéhez mérten lehet alacsony vagy magas nivóju. Jelketheti azonban azt az erőt is, amely új fogalmakat alkot, vagy amely az egymástól első látásra talán messze álló fogalmakat összekapcsolja, azokat kombinálja és szellemileg vagy fizikailag új dolgokat produkál, népies nyelven: kitalál. A »szellem« szó a közönséges értelemben rendszeren ez utóbbi alakban használatos. Mert mire mondjuk, hogy szellemes ember? Arra, aki a maga foglalkozásában oly módokat használ, ami-

lyeneket más ember, aki nem szellemes, soha sem találna ki, mert csak szellemi, vagy fizikai kaptafára dolgozik. A társalgásban szellemes ember az, aki a szóban levő fogalmakat merőben új módon, eredetien variálja, kombinálja; olyan kapcsolatokat hoz össze, aminek a társaság tagjai sokszor elképedve hallanak. A társalgás anyagához oly mezőkről is hord ágakat, galyakat, amelyek sok-sok mérföld távolságra vannak. Ezért van az, hogy a szellemes ember társalgását rendkívüli érdeklődéssel, figyelemmel és élvezettel hallgatjuk. Ezért van az, hogy a szellemes embert mindenütt szeretik s hogy a szellemes embernek még a szerelemben is nagyobb sikerei vannak, mint annak, ki a szerelmet is kaptafára huzza, sablonok szerint gyakorolja.

A szellem tehát tulajdonképpen nem más, mint egy bizonyos lelki erő, amely a lehető legsajátlagosabban egyéni. Azonban van a szellemnek egy más alakja is. Az, amely egy társaságban, egy közösségben, megyében vagy országban uralkodik. Ez tulajdonképpen egy mód, amely szerint egy irány, amely után egy ér-

zelem, amelynek hatása alatt gondolkodásunkat, akaratunkat, tetteinket vezetik. Az a szellem, amely átengedi az illető terület lakóit, amely bevilágít a sötétségbe s vezeti a lelkeket abba a bányába, amelyben az emberi boldogulás érceit fejtik, vezeti abba a kohóba, amelyekben ezeket az érceket kiolvasztják, vezeti abba műhelybe, amelyben ezen kiolvasztott nemes érceket — kinek-kinek a vágyai s szükségletei kielégelésére — formákba kalapácsolják, vezeti abba a boltba, amelyben a boldogság ezen cikkeit a lakók bizonyos ellenszolgáltatásért megvásárolják. Semmire sem tehát azon szellem, mely azt mondja: ha eddig jó volt, ezután is jó lesz. Ez nem szellem, hanem mocsárgáz, mely az álló vizekben, mocsarakban fejlődik. Ez sem nem mód, sem nem irány, sem nem érzelem, hanem vagy szellemnélküiség, vagy kényelemszeretet. Ez nem világít semmibe, ez nem vezet semmibe, ez nem a boldogulás utja, hanem a maradiságé, az enyészeté, a szegénységé, a pusztulásé.

Amelyik társaságban nincs szellem, azt ott hagyjuk, az föloszlik. Amelyik

A magyar költészet legújabb iránya.

10 Irta: BARABÁS JÁNOS.

A legújabb magyar költészeletről megfőstött képünk nem volna teljes, befejezett, ha meg a két, legtöbbször emlegetett hibájáról nem szólnánk: a *magyartalanságáról*, vagy nemzetközi jellegéről és arról a *szajtságáról*, melyet az Ady-irány támadói »kórházi költészet«-nek, az »érzéki szerelmi lírájának«, az »affektált, hazug, erőszakolt, modern velletitások« költészetének neveznek, vagyis ha az új költészet *aesthetikai és etikai értékeléséről* nem emlékeznénk meg.

Az a sok támadás, mely a modern lírikusainkat e tekintetben érte, elmondhatjuk, hogy jogos volt. Mer' akármennyire is legyünk »vad« sovíniszta, né legyünk »salabakterok«, legyünk a tisztesség, az erénycsöszszérparvenű, mégis rajnádatál kell megvalbanunk, hogy igen sok tartalmi elem került modern

költőink tolla alá, amit a jözlésű, művelt magyar ember gyomra be nem fogadhat. Nem fogadhat be, ha megágyára emberies és természetes is az izlése! Voltak már érzéki kultuszt űző költőink. Revizorky, Vajdánk, Szilágyi Gézánk; a »Magyar Figaro« és más pornografikus lapjaink számára is akadt mindenkor »modern« versfaragók; voltak olyan költőink, akik nemzetközieseknek látszottak, bár inkább klasszikusok voltak (Madách), poetáink között azonban egy sem akadt, aki oly nyersen impresszionista, naturalista lett volna, mint Ady és követői. Es a hazájáról sem szót eddigelé magyar költő oly kicsinylőleg, mint az új költők. Szerény munkám első részében megkísérlettem legújabb költészetünk irányának szociológiai és pszichológiai rugóit, gyökereit fölszíni hozni és takargatni próbálni a »beteg« költészet hibáit a beteg kor hibaival. A hazafiatságra és durva érzékségre azonban nincs takaró. A költő lehet, sőt legyen is *korának hű kifejezője*, de ezzel a költői hivatás még nincs betöltve. *Legyen a költő a beteg társadalom beteg költője,*

de halódó ritmikus hangjával legyen annak irántója is!

Szomorúan kell azonban látnunk, hogy modern poetáinkat nem hevíti a hazaszeretet; nem lelkesülnek a nagy nemzeti ideálok után, nem, még az erkölcsi ideálok után sem. Ady még csak eldicsekedik vele, hogy *ő Góg és Magóg fia: fülében még ősmagyar dal ri-vall*; még első út-ott, hogy régi költőink

»Még sirni sem sirhattak szépen,
 Én siratom magam s a népem!«

Ezt a keserű hazaszeretetet azonban több helyen rontja le a saját fáját becsmérő, lekicsin. hang: Párisból hazaindultában fehérebb lesz, mint a svájci hegyek, ott már érez és mondja:

»Küldi már csókjait nekem
 A magyar Temető.«

Aztán így biztatja magát:

»Dalolj, dalolj. Idegen fiad
 Daltalan tájra megy, szegény.
 Küldd szivaját a magyar ég.
 Őh küldi már felém.

A VASMEGYEI

Takarékpénztár

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ÁRUOSZTÁLYA

SZOMBATHELY.

Ajánl: Mindennemű mezőgazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, **benzin- és nyersolajmotorokat, cséplőgép-garnitúrákat, gép- és nyersolajat, műszaki cikkeket, zsák, ponyva és kötélárúkat, mindennemű műtrágyát kartellen kívül, vetőmagvakat, erőtakarványfeleket, belföldi és porosz kőszénét, kovácszenét, meszet és ezementet, tüztöltő-felszereléseket stb. stb.**

Mérsékelt árak!**Méltányos fizetési feltételek!****Központi iroda: Kőszegi u. 2.****Raktár: Széll Kálmán u. 25.**

Árajánlattal és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Képviselőt minden községben keresünk.

„A köztudatba ment át“, hogy csakis
Kállai Lajos motorgyára

Budapest, VI. Gyár-utca 28.

szállítja teljes jótállás mellett a lehrnevesebb motorcséplő készleteket.

Salát érdekében kérjen minden gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen, bérmentve küld a gyár. Fontos figyelmeztetés! **Kállai LAJOS** hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más **KÁLLAI** nevű kereskedő cégekkel.

NAGYPÁL

czelldőmölki férfi-divat terme

Hollósy-tér, az apátsági székházban.

A budapesti szabászati tanfolyamon elsajátított legújabb szabá szerint készülnek a legkényesebb igényeknek is megfelelő

uri, papi, sport és egyenruhák

jutányos árakon.

A divatterem mellett a t. közönség kényelmére

szövetraktár áll rendelkezésre,

hol is a legdivatosabb, jó minőségű szövetek idény szerint

nagy választékban beszerezhetők.

SAJÁT ÉRDEKE,

hogy lehetőleg összpontosítsa árúválogatásának bennmaradását egy cégül, mely ezton vódi érdekeit legjobban.

ELŐNYEI:

1. Nem kell ismeretlen cégekhez fordulnia.
2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségei.
3. Állandó összeállítású pontos és realis kiszolgálást biztosít magának.
4. Állandó összeköttetése mindig vigyázni fog ont vevőjének megtartani.

Sajat érdeke, hogy csak ismert, előkelő céget tiszteljen meg bizalmával.

Aufrecht és Goltshmiéd utóda

Elek és Tarsa r.-t.

Budapest, IV. Karoly-körút 10. szám.

Kaphatók kényelmes havi lefizetésre, állandó összeállítású folyószámlára is:

1. A magyar és német irodák összes termékei 2. Ékek. 3. Bőröndök és bőr táskák. 4. Férfi fehérneműek. 5. Láncszövek. 6. Fényképezőgépek, felszerelések. 7. Vadászfegyverek, pisztolyok, löbortek. 8. Chinéz stárúk. 9. Csillár- és petróleumlámpák. 10. Rézbutorok. 11. Szőnyegek. 12. Mindennemű hangszer.

Fenti 12. osztályunk összes cikkei 6-8-ig-nyu minden osztály cikkeiről külön kimerítő árjegyzékkel rendelkezünk és a kívánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük. Elvünk, Vevőkörünk megtartása, pontos kiszolgálás, méltányos árak révén.

Minden felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Kondor József és Schütz Gyula
sirkőraktára

Czelldőmölki, a Kossuth Lajos-utcában

Ugy egyszer, valamint modern, művészi kivitelű siremlékekben, nagy választék

KEMENES ALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Közlés minden vasárnap reggel
Munkácsy utca: Képek évre 8 koronára, Munkácsy 4
Korona, legkevesebb 10 koronára.
Korona minden évben átvált az újra.

Feladv. szerkesztő:
DINKREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkreve Nándor könyvnyomdája Cellődmölkőc
ide intézendők a szellemi részről illető közlemény-
hirdetések és mindenemű pénzületek.

A szellem, az akarat, az energia.

Egy város haladási képességéhez sok minden megkívánatik. Különösen három feltétel szükséges: a szellem, az akarat és az energia. A három közül bármelyik hiányozzék, hiába volna meg minden más feltétel, a város haladásában annak az egynek hiánya is azonnal érezhető.

Vegyük először a szellemet! Mi az a szellem? A szellem filozófiai értelemben magát a lelki életet jelenti, amely a képzettség fejlettségéhez mérten lehet alacsony vagy magas nivójú. Jelentheti azonban azt az erőt is, amely új fogalmakat alkot, vagy amely az egymástól első látásra talán messze álló fogalmakat összekapcsolja, azokat kombinálja és szellemileg vagy fizikailag új dolgokat produkál, népies nyelven: kitalál. A »szellem« szó a közönséges értelemben rendszeren ez utóbbi alakban használatos. Mert mire mondjuk, hogy szellemes ember? Arra, aki a maga foglalkozásában oly módokat használ, ami-

lyeneket más ember, aki nem szellemes, soha sem találna ki, mert csak szellemi, vagy fizikai kaptafára dolgozik. A társalgásban szellemes ember az, aki a szóban levő fogalmakat merőben új módon, eredetien variálja, kombinálja; olyan kapcsolatokat hoz össze, amiket a társaság tagjai sokszor elképedve hallanak. A társalgás anyagához oly mezőkről is hord ágakat, galyakat, amelyek sok-sok mérföld távolságra vannak. Ezért van az, hogy a szellemes ember társalgását rendkívüli érdeklődéssel, figyelemmel és élvezettel hallgatjuk. Ezért van az, hogy a szellemes embert mindenütt szeretik s hogy a szellemes embernek még a szerelemben is nagyobb sikerei vannak, mint annak, ki a szerelmet is kaptafára huzza, sablónok szerint gyakorolja.

A szellem tehát tulajdonképpen nem más, mint egy bizonyos lelki erő, amely a lehető legsajátlagosabban egyéni. Azonban van a szellemnek egy más alakja is. Az, amely egy társaságban, egy közösségben, megyében vagy országban uralkodik. Ez tulajdonképpen egy mód, amely szerint egy irány, amely után egy ér-

zelem, amelynek hatása alatt gondolkodásunkat, akaratunkat, tetteinket vezetjük. Az a szellem, amely átengedi az illető terület lakóit, amely bevilágít a sötétségbe s vezeti a lelkeket abba a bányába, amelyben az emberi boldogulás érceit fejtik, vezeti abba a kohóba, amelyekben ezeket az érceket kiolvasztják, vezeti abba műhelybe, amelyben ezen kiolvasztott nemes érceket — kinek-kinek a vágyai s szükségletei kielégítésére — formákba kalapácsolják, vezeti abba a boltba, amelyben a boldogság ezen cikkeit a lakók bizonyos ellenszolgáltatásért megvásárolják. Semmiesetre sem tehát azon szellem, mely azt mondja: ha eddig jó volt, ezután is jó lesz. Ez nem szellem, hanem mocskárgáz, mely az álló vizekben, mocsarakban fejlődik. Ez sem nem mód, sem nem irány, sem nem érzelem, hanem vagy szellemnélküliség, vagy kényelemszeretet. Ez nem világít semmibe, ez nem vezet semmibe, ez nem a boldogulás útja, hanem a maradiságé, az enyészeté, a szegénységé, a pusztulásé.

Amelyik társaságban nincs szellem, azt ott hagyjuk, az föloszlik. Amelyik

A magyar költészet legújabb iránya.

10 Irta: BARABÁS JÁNOS.

A legújabb magyar költészetről megfőstött képünk nem volna teljes, befejezett, ha meg a két, legtöbbször emlegetett hibájáról nem szólunk: a *magyartalanságról*, vagy nemzetközi jellegéről és arról a *szajtságaról*, melyet az *Ady-irány* tamadonkorhazai költészetnek, az »érzéki szerelm lyrájának«, az »affektált, hazug, erőszakolt, modern velleitások« költészetének neveznek, vagyis ha az új költészet *aesthetikai-és ethikai értékeléséről* nem emlékeznénk meg.

Az a sok támadás, mely a modern lyrikusainkat e tekintetben érte, elmondhatjuk, jogos volt. Mer' akármennyire is legyünk »vad« sovíniszikák, ne legyünk »salabakterok«, ne legyünk a tisztesség, az érénycsőzség parvenüi, mégis sajnálatos kell megvallanunk, hogy igen sok tartalmi elem került modern

költőnk tolla alá, amit a jóízű, művelt magyar ember gyomra be nem fogadhat. Nem fogadhat be, ha megannyira emberies és természetes is az ízlelése! Voltak már érzéki kultuszt üző költőink. Reviczkynek, Vajdának, Szilágyi Gézáknak a »Magyar Figaro« és más pornografikus lapjaik számára is akadt mindenkor »modern« versfaragónk: voltak olyan költőink, akik nemzetközieseknek látszottak, bár inkább klasszikusok voltak (Madách), poetáink között azonban egy sem akadt, aki oly nyersen impresszionista, naturalista lett volna, mint Ady és követői. És a hazájáról sem szólt eddigelő magyar költő oly kicsinylőleg, mint az új költők. Szerény munkám első részében megkísérlettem legújabb költészetünk irányának szociológiai és pszichológiai rugóit, gyökereit felszínre hozni és takargatni próbálni.

Am a »beteg« költészet hibáit a beteg kor hibáival. A hazafiatlanságra és durva érzékségre azonban nincs takaró. A költő lehet, sőt legyen is *korának hü kifejezője*, de ezzel a költői hivatás még nincs betöltve. *Legyen a költő a beteg társadalom beteg költője,*

de haladó ritmikus hangjával legyen annak irányítója is!

Szomorúan kell azonban látnunk, hogy modern poétáinkat nem hevíti a hazaszeretet; nem lelkesülnek a nagy nemzeti ideálok után, nem, még az erkölcsi ideálok után sem. Ady még csak eldicsekedik vele, hogy ő *Góg és Magóy fia: fülében vele ősmagyar dal rivall*; még első a itt-ott, hogy régi költőnk

»Még sirtni sem sirthattak szépen,
Én sirtam magam s a népem!«

Ezt a keserű hazaszeretetet azonban több helyen rontja le a saját faját becsmélő, lekicsinylő hang: Párisból hazaindultán fehérbe lesz, mint a svájci hegyek, ott már érezni mondja:

»Küldi már csókjait nekem
A magyar Temető.«

Aztán így biztatja magát:

Dalolj, dalolj. Idegen fiad
Daltalan tájra megy, szegény:
Koldus-zsivaját a magyar ég.
Őh küldi már felém.

közsejben, városban, országban nincs szellem, az tengődik, a koldus, a nyomorult, mely előbb-utóbb más, de szellemes cápának a gyomrába kerül. Ez bánya, amelyben beinmaradunk, kohó melyben minket olvasztanak meg, műhely amelyben minket kalapácsolnak agyon, bolt amelyben minket adnak el.

Boldog tehát az a társaság, város, ország, amelyben szellem van, de boldogtalan is ám az, amelyben a szellem hiányzik. Ezért tartom elsősnek és legfotesabbnak valamennyi boldogulási tényező között a szellemet, amely üzi, hajtja a többit is.

S most rátérek az akaratra. Mi az akarat? A filozófiában határozott definíciója nincsen, de az életben mindenki igen jól ismeri. Másként magyarázza egyes bölcsek — esetleg nem bölcsek — filozófiája, másként az egyes vallások filozófiája, ezért minék is veszdőjtem a filozófiájával, mikor az ember sem nem bölcs, sem nem pap.

Ezért csak röviden a formájával bibelődöm. Nos, tehát a szellem megtalálta a módot, megtalálta az eszközt, az utat, amely a boldogság, mint cél felé irányít bennünket. Most, mikor ezt tudjuk, kettőt gondolhatunk; az egyik: ha eddig jó volt, ezután is jó lesz. (Jó mondás, igen kitűnő, de még se kérünk belőle!) Ez az egyik, mely az akarásnak a negatívuma, vagyis a *nem akarás*. A nemakarás pedig ismét mit jelent? A maradiságot, amelynek a vége — amint láttuk az enyészet, a pusztulás.

A másik gondolat ez: megvan a

mód, megvan az eszköz, megvan amely a boldogulás felé vezet, ragadjuk meg az alkalmat; rajta, induljunk! Ez az a gondolat, amely a maradiságból kiközkent bennünket, ez az az erkölcsi erő, amely a kijelölt uton megtart bennünket mindaddig, míg a célt el nem értük. Amelyik társaságban nincsen akarat, az előbb-utóbb föloszlik, amelyik városban, országban hiányzik az erkölcsi akarat, az belepi a maradiság pora, annak az atmoszfériáját telítette teszik a maradiság mocsarából kiáramló gázok, s ez a por és ezek a gázok fullasztják meg a lakosságot, mely az idegen, de erkölcsi akarral megáldott erőknék a fogyasztási cikke leendő.

Most következik a harmadik főtényező, az energia. Mi ez energia? A fizikában azt az erőt nevezik így, amely a testtel munkát, dolgot végeztet. De nem erről van szó, hanem az erkölcsi energiáról, amely az ember akaratára hat, hogy a cél elérésére szolgáló munkát minden erejével, akármiféle idegen akarat ellen is, bármilyen akadály gördüljön is az utba, elvégzi. Tehát a szellem megadta az utat, megvan az ut; megvan az akarat is, de esetleg a nehézségek miatt lankadás áll be s így veszélyezve van a cél elérése. De közbezől hatalmas hangjával az Energias uraság s a fűledbe dörgi: te ember, te hatalmas ember, hát ilyen gyáva vagy, hát ilyen nyomorult vagy, hát ilyen pipogya vagy, hogy a szunyogot is elefántnak nézed, hogy a szálkát is gerendának nézed; hát ilyen lusta, rest

hogy kivigyorognak az emberek s várják, hogy az ábbahagyott munkádat fölhasználva, ők folytassák az utat! Föl, te haszontalan! . . . S az ember elszégyenli magát: annál nagyobb energiával, annál több fanatizmussal rugja maga elől a göröngyöket. — A vége: a célt elérte.

Szellem, akarat, energia: hogy városunkban megvannak-e, azt most nem fejtegetem. A kérdést tegye föl s adja meg rá a feleletet kedves olvasópublikumunk.

Adja Isten, hogy a válasz mindenkoron az legyen: igen!

iff. B. Gy.

Levél Marának.

A nyárfák alatt az ezüstös vizen
lecsukódtak már a sárga lótszok,
Mara, ma néked az anyám üzen.

Nagy, fehér házunk most csupa bánat,
Ugy járunk benne, mint szegény árvák.
Mara, beteg anyám sokat sir utánad.

Esténként szobánkon bus sejtetem fut át,
Mig künn a ködben őszi szél zokog . . .
Hallottam, készül menyasszony ruhád.

Agg, komor apám is sokszor emleget,
A könny elfutja ilyenkor szemét.
Mara, ugy-e már ne várjunk tégedet?

Mi hozzánk soha, soha nem jösz el . . .
Beteg anyámat hiába bízatom.
Temetés lesz nálunk, sejtetem, most az össze!

A nyárfák alatt az ezüstös vizen
lecsukódtak már a sárga lótszok . . .
Mara, az anyám utolszor üzen!

Gy. Kocsis László.

Fagyos lehellet és hullaszag
Száll ott minden virág felett.
Elátkozott hely. Nekem: hazám,
A naptalan Kelet.

Mégis megyek. Visszakövetel
A sorsom. S aztán meghalok,
Mégölnek a daltalan szívek
S a vad pézma-szavok . . .

(Ady: A Gare, de l'est-est.)

Más fűhöz is hűtelen volt már Magyar-ország; másoknak is volt durva megvételében részük honfitársaik részéről: ez a magyar poéta sorsa. Ilyenfajta kifakadásra még sem vetekedtek, mint *A Hortobágy poétája*, aki

•Kun fajta, nagyszemű legény volt,
Kinzottja sok-sok méla vágnak,
Csordát őrzött és neki vágott
A híres magyar Hortobágnak . . .

Egyszer gondolt csodaszépet,
Gondolt halálra, borra, nőre,
Mipden más táján a világnak
Szent dalnok lett volna belőle.

De ha a piszkos, gatyás, bamba
Társakra s a csordára nézett,
Eltemette rögtön a nótát:
Káromkodott, vagy fűtőrészett . . .

Sajnáljuk Adyt, hogy neki csak káromkodnia, fűtőrésznie kell köztünk és önmagunkat, hogy — ő a mi csordásunk. De azokat a kritikákat nem sajnáljuk tőle, amiket »szegénységeért« kapott: »Míntha tegnapi mámor vértululási sajongának az agyvelőn, míntha »másnapos« kedély usztatná kódét a szem elé, hogy azon át szennyesnek, érdektelennek lássa az egész világot s, csak a két buta rögeszméjén ragódnék. Komorság, rossz kedv, életuntagság, férfialanság, nyavalyásság ütött tanyát a lyra berkein s a rothadt halál szele csapdok körülötte. — Igazán: a »műveletlen-ége« miatt gyalozott, de ép testű-lelkű magyar parasztot többre becsüljük egy-egy Párisban kiszikkadt, kiélt nyugati magyarnál: attól erőteljes, nagyra hivatott nemzedéket, ettől legfőbb csak csak . . . lyrát várhatunk.« Hogy mekkora igazság van Horváth János itt idézett: szavaiban, annak megállapítását az olvasó vállalkozó kedvére bizom: megtudhatja, ha elolvassa azokat a modern verseket, amiket — eddigi szokásomtól eltérőleg — *nem idézek*. Néhányan már meg-

csömörlöttek tőle: *Oláh Gábor* tanár, aki szintén elutazott Párisba, *Erdős Renée*, akit a naturalizmus szintén a nyugatiakhoz fűzött és aki ma már kéri az Istent:

Ne vigy engem a kísértetbe . . .
Két fosztogató kezem fogd le!
Zárd le, zárd le hévséges ajkam!

...Számrol a puha mosolyt vedd le,
S fojtsd bele torkomba a szokat,
E tüzzel, vésszel rohanókat,
Miket nem érthet ember, csak Te —
Miket nem ölthet ember, csak Te —

Ne vigy engem a kísértetbe . . .

(Erdős Renée: A perc.)

Annál erősebben ragaszkodnak az új irányhoz Ady többi követői, különösen a nagyváradiak, az 1898-ban megalakult »Tizek társasága« kebelébe tartozók: *Babits Mihály*, *Balázs Béla*, *Dulka Akos*, *Emőd Tamás*, *Juhász Gyula*, *Miklós Júlka* stb. és a folytatást jelentkező újak, kik részint a *Nyugat*-ba, részint a *Modern Könyvtár* füzeteibe, vagy a *Nyugat Könyvtár* füzeteibe írják verseiket. Valamennyien friss erők: egyik-másikuk még

H I T V E L K.

Ehhalasztott emléktábla leleplezés. Lapunk mult számában megemlékeztünk arról, hogy Czeldömölkön az ág. hitv. ev. gyülekezet Gyurácz Gerenc püspök részvételével ma leleplezési ünnepélyt tart. Ugyanis Ostffy Mihálynak, mint az első kerületi világi elnöknek és Vidos Miklósnak, egyházmegyei világi elnöknek emlékét megörökítő tábláját fogják leleplezni ünnepi istentisztelet keretében. Ez ünnepség mint értesültünk, a püspök gyengékedése miatt bizonytalan időre ehhalasztatott.

A czeldömölki ifjuság mulatsága. A Griff-szálló kerthelyisége ma este hangos jókedv és mulatság színhelye lesz. Legalább is erre enged következtetni a mindenféle észlelhető nagy készülődés. A rendezőség is nagyban buozgólkodik a fényes siker érdekében. A rendezőség nagy száma garanciát nyújt a leányoknak arra nézve, hogy kitűnően fognak mutatni. A mulatságot kedvezőlen időjárás mellett is megtartják a szálló nagytermében.

A Czeldömölki Ipartestület és polgári Olvasókör mulatsága a mult vasárnapon folyt le, mely erkölcsileg és anyagilag is kiválóan sikerült. A tiszta jövedelem 164 K. 64 fillért tesz ki. A rendezőség ezton is köszönetet mond a felülfizetőknek s mindazoknak, akik a siker előmozdítása érdekében fáradoztak. A kisorsolt nyeregmentárgyakat melyeket nyerők még nem vettek át, f. hó 20-ig a kör helyiségében (Bárany vendéglő) még megkaphatják.

Vizsgálat a veszprémi legénygyilkosság ügyében. Folyó hó 4-én reggel 7 órakor Schätzler István veszprémi kir. törvényszéki vizsgálóbíró, a kir. ügyészrel és jegyzővel Vinnár község határában a helyszínen megjelent a szemle megejtése végett, ahol Cs. Molnár József és Molnár Ferenc szergényi lakosok adták meg a szükséges felvilágosítást, mint akik a tett idején Sipkovich Dénes földje mellett szintén szántottak s így szemtanúi voltak a gyilkosságnak. A szemle után d. e. 8 órakor a bíróság Szergényi községházában folytatta a beidézett 26 tanu kihallgatását, kik közül a tettes anyja, Szabó Istvánné és testvére Szabó Gyula a vallomást megtagadták. Szabó Mariska tettest dr. Steinberger Lipót pápai ügyvéd, Sipkovich Dénes családját pedig dr. Sándorfi Kázmér veszprémi ügyvéd

lőné, a dráma szereplőinek anyja feketébe öltözve megtörtén és zokogva tudott csak alig hallhatóan válaszolni a kérdésekre. Sipkovichné vallomása szerint mondta egy ízben fiának, hogyha szereti Szabó Mariskát, vegye el, ők beleegyeznek, de Sipkovich Dénes kijelentette, hogyha akkora aranya volna neki, mint ő maga, akkor sem kell feleségül, mert megtalta. A leány vallomásából kiderült, hogy a forgópisztolyt ő, vagyis a leány vásárolta Pápan az aratás elején, nem pedig a legény adta neki. Az esküdtészek tárgyalás Veszprémben novemberben lesz.

Halálös szerencsétlenség. Varga József cseléd folyó hó 9-én Tapolcáról bort szállított gazdájának, Tischler Károly kecskédi vendéglősnek. A 73 éves öreg ember, aki a tett hordók egyikének tetején ült, utközben lezuhant a kocsiról és pedig oly szerencsétlenül, hogy sérüléseivel a helybeli kórházba kellett szállítani. Itt aztán másnap meghalt. A vizsgálatot Somogyi Aladár szolgabíró és dr. Hethéssy Elek járóorvos ejtette meg.

Football-verseny. A Czeldömölki Football Club mult vasárnap délután-métközött a Pápai Ifjusági Athletikai Clubbal. A revansmérkőzés ifjaink diadalával végződött és 4:0 gólarányban dőlt el.

Beidőres a „Magyar Király”-ba. Mult vasárnap éjjel ismeretlen tettes az utcai ablakon át bemászott a »Magyar Király»-hoz címzett helybeli szálló egyik helyiségébe és onnan ellopott 5 korona aprópénzt, 3000 drb. cigarettát, 400 darab szivart és mintegy 7 üveg pezsgőt és likőrt. A tettes ismeretlen még, de már nyomában van a csendőrség.

Kitüntetett és megjutalmazott céledek. A földművelésügyi miniszter Verebely István sági és Szalai János kemeneshőgyészi gazdasági cselédekét hűségese szolgálatauk elismeréséért 100—100 korona jutalommal és elismerő oklevéllel tüntette ki.

A fodrászok ünnepnapja. F. hó 21-én a fodrászok országos kongresszust tartanak, amikor is üzleteiket országszerte zárva tartják. A kongresszuson bizonyára a hajnyírás és borotválás árat fogják felemleni. Mi is lehet más a megvitatás tárgya?

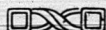
A János hazai Football Club mulatsága. F. hó 20-án a János hazai Football Club este fel 9 órai kezdettel zártkörű nyári táncmulatságot — a jános hazai Központi Kávéház termében tartanak meg. Belépő-díj személyenként 3 korona, családonként 5 K.

Bólint a lomb... Buc-szik? Vagy köszönt? Menjek? Maradjak? Itt voltál? S ha itt: Nekem mit hagytl vissza, mit? Könyvet? Vagy csak könyvet? Elbujtatott mosolyt? Tovább keressék? Vagy egykedűtlen kabátomról a port Leverjem?... Vagy sirjak? És nevessek?...

Az Ady követőkről sem mondom többet: csak ismétlésekbe bocsátkoznék: élmondanom, amit Adyról mondtam — kevesebb dicsérrel.

A magyar költészet legújabb irányáról
irt soraim után pontot téve megjegyzem még, hogy a témáról még sokat, nagyon sokat lehetne írni. Adyról és az ő költészetéről irtak eddig már mások is és még többen fognak írni ezután. Örvendetes, hogyha foglalkoznak vele és tanulságos. Dicsérjük föl az egélig, dobjunk rája követ: egy igazság, az megmarad: nincs kár haszon nélkül.

— Vége. —

tartott táncmulatságon a Czeldömölki Elaggott iparosok és a polgári olvasókör javára. Dr. Maróthy László 10 K. Máv. Temetkezési egyesület, Sági Temetkezési Egylet 5 K. Laluk Ferenc, Hubert Sámuel, 10t. Bán János plébános ur, Róth Pál 4 K. Tóth Gábor Inta, Novák Ferenc, özv. Deim Sándorné, Farkas János, Berecz Lajos, Szabó Jakab, Somogyi Aladár 3 K. özv. Nunkovics Sándorné, Simon József, Pálovics József, Horváth János, Loránt Gyula, 10t. Luncz Alajos, Hári József, Patyi Jónás, Nagy Pál, N. N., Schütz Gyula, Sávári Sándor, Kelemen Tivadar, Steiner József, Kovács József, Horler János, Németh László, Kovács Imre őrsvezető, Kreiner József, Szarka József, Szagán János, Fodor Károly, Szalóky Zsigmond, az elaggottaknak Simon Sándor, Varga György 2 K. Kovács József Szalay Lajos 1.50 K. Szalay János v. bíró, 1.20 K. Sipőcz János, Balog Mihály, Dinkgreve Nándor, Tóth Viktor, Gróf Károly, Németh Sándor, Módos József, Bérés Sándor, Szalay József, Kilbach István, Kláfl Gyula, Bokor Károly, Horváth János, ifj. Reich Imre, Takách Ferenc, Hegedűs Sándor, Vendler Lajos, Csuba László, Vass János, Szabó József, Jugovics Imre, Mayer István, Zsigmond Istvánné, Tihanyi Béla, Lichtlein Gusztáv, Kovács Ferencné, Fodor Henrik, Pfálek József, Jeranek Károly, Szalay Ferenc, Kláfl Kálmán, Mizeri Sándor Németh Márkus, Németh János, Bletler Pál, Müller Sámuel, Tóth Sándor, Shvarcz N., Balasa István, Szakács Gyula, Horváth N., Szailer Jenő, Miklós Lajos 1 K. Fábán Dezső 60 fill. Ernst Józsefné, N. N., Bakos Ernő 50 fill. Dobos Ferenc 20 fill.

A sárvári cukorgyár. a szombathelyi tüzkarosult szintársulatnak 100 K.-t adott segélyképpen. Az adományozás mindenesetre báró Hatvány Béla urnak nemes lelkületét dicséri. — Itt említjük meg, hogy a cukorgyár egy nagybérletet vett föl. Bérbevette Esterházy gróf pápa-ugodi birtokát, 42.000 holdat, holdankint 18 koronáért.

Házi szövőipar Szombathelyen. Már egy alkalommal megemlékeztünk azon valóban hasznos és szép házi szövőiparról, melyet Schiffer testvéreknek Szombathelyi Vászónáru és Kelengyevállalata folytat. A jóhírnevű cég nap nap után nagyobb és nagyobb teret hódít meg házilag szőtt áru részére ugyanarra hogy ma már messze vidékekről kapják megrendeléseiket, melyeket vevők legnagyobb megelégedésére benyolítanak le. A vállalat az utóbbi időben új helyiségbe (Dentch-bazár) helyezte át műhelyét, amely előtt állandóan nagy közönség szemléli, hogyan készílnék cikkei, melyek oly hamar tettek szert közkeveltségre. Alkalmunk volt megszemlélni ezen iparágunk művelését, s valóban csak örömlünknek adhatunk kifejezést, hogy tapasztalhattuk, miszerint vármegyénk szék helyén ily iparvállalat sikerrel működik, mely bámulatos szép munkájával, gyönyörű kivitelben dolgozza fel a tiszta lenfonalat.

Tűzoltók mulatsága. A Czeldömölki Önk. Tűzoltó-Egyesület f. hó 20-án tartja zártkörű táncmulatság a Griff-szálló kerthelyiségében. A meghívókat ma küldte szét a rendezőség.

Felnyáraslt munkás. Mikusi István jános hazai lakos pénteken délután Egyházashetyén cseplés közben szalmát hordott fel az asztag tetejére. Innen először a szalmát hordó hegyes végű rudat eresztette le azután ő maga csuszott utána. Minthogy azonban rud nem dőlt el, hanem a kazal oldalán állva maradt, Mikusit felnyáraslták, aki rögtön meg is halt.

születésének negyedszázados évfordulóját sem ének ne mez. Mind nagy látásokkal, megsejtésekkel telvék: Ady-utánzók. De azért már »megjárták az Élet kávéváriás országútját.« Nyelvi tekintetben Babics Mihály jár legelő. »Adysmus« tekintetében ő már valósággal kész parodiákat ír, vakmerően és nem hihi-tem, hogy — komolyan:

Fekete országot álmodtam én,
Ahol minden fekete volt,
Minden fekete volt,
Minden fekete, de nemcsak kívül:
Csontig, velőig fekete,
Fekete,
Fekete, fekete, fekete,
Fekete Ég és fekete ház,
Fekete fák és feketg ház . . .

Nem írom tovább, mert elfog — a láz: megemléklöm számokban kifejezve, hogy »feketéllik« Babics »Feketeország« című költeménye? A 37 soros versben 47 »fekete« szó fordul elő! Elég ügyesen sajátította el Gellért Oskár is az Ady-furcsaságokat. Idezárom Kérdőjeles vers-ének utolsó versszakát:

lenni akarsz tenni, mi?

A katona hangja rettenetes volt és a szökevény nagyon jól tudta, hogy kemény mérkőzés vár rá. Negy kéz küzdött most a halált osztó fegyverét.

Mindegyikük vilákosan látta, hogyha a fegyvert elveszti, ő maga is veszve van. Megfeszített karjaik huztak, nyomták, ragadták, csavarták, emelték egymást. A két legény időnként mellé-mellé közeledtek egymáshoz és érezték egymás lázas lehelletét. Egyszer sikerült a szökevénynek a puskát úgy megfordítani tusakadás közben, hogy annak agyával a katonát mellbe vághatta. Ez megtörtént, de nem engedett. Hirtelen hátra húzódott s a szökevény háta mögé került és körülfogván mindkét karjával annak mellét, térdével a derekát iparkodott meghajlítani. Csak hogy a szökevény sem volt ám gyenge legény: meg sem ingott. Mindazonáltal a katona nem hagyott fel kísérletével, amíg célt nem ért: a szökevény hátra esett, a fegyvert kiejtve, kezével támaszpont után hadonászott a levegőben. Amikor már lent volt a földön, a katona elengedte és megragadta visszaszerzett fegyverét. A szökevény pedig felszökött a földről és futni kezdett be az erdő belsejébe.

— Allj, állj meg, mert lövök. Egy fül-siketítő dörgés zugott végig az erdőn. A katona kidobja fegyveréből az üres töltényhüvelyt. Az erdő zeng, morog . . .

— Allj!

Uj dörgés rázta meg a levegőt . . . Egy árnyék osont el hirtelen mintegy tíz lépésnyire a katonától . . . Valami ágacska ropogása újra a menekülő felé irányította a katonát figyelme. Erre gyors léptekkel megindult a jelzett irány felé.

— Allj!

A puszta ismét eldördült. Az előbbi árnyék hirtelen eltűnt az erdő sötéttségében. A katona odament, ahol az árnyékot utoljára látta . . . A szökevényt elterülve találta, kinyújtott karokkal, arccal felfelé fordulva, mintha az anyaföldet csókolta volna . . .

Sandu. Aldea. C-Laitin D. után.

— Vége. —

Közgazdaság.

A gazda és a madárvédelem.

Irtá: **Masát Ernő**, gazdasági akadémia hallgató.

A madárvédelem modern társadalmunk egyik legszebb alkotása. Eltekintve a madarak hasznától, az önzetlen szépet és jót pártfogó emberiségnek kevés-oly igazán szívből fakadó intézménye van, min az az egyesületek, melyek a védtelen madarat veszik pártfogásukba. A gazda a szabad természetben tölti el élete legnagyobb részét s mint a »termesztet fiának«, neki szerez legtöbb örömet a virágos mező és a madárdaltól hangos erdő s ha igazán gazdának született, meg is kell, hogy találja azt a gyönyörűséget, amely a nagyvárni élet sok más élvezetét is kárpótolni tudja. Sok ember örömmel hallgatja tavasszal és nyáron a »vidám madárdalt«, de mikor beköszönt a szigorú tél s megkezdődik a madárnyomorúság, rá sem gondol arra, hogy milyen könnyen visszafizethetné pár szem eseséggel az éhező madaraknak azt a sok kellemes nyári órát.

Tekintsük a dolgot hasznos oldaláról és beszéljünk a számító gazda szempontjából erről a kérdésről. Gyümölcsfáinknak megszámlálhatatlan az ellensége, ezek ellen pedig vé-

akarunk látni. Már most ha tekintetbe vesszük, hogy a rovarevő madarak ebben a védelemben igazán fontos szerepet töltenek be, vajjon nem elég indító ok ez arra, hogy megvédjük a hasznos madarakat! Mert egy józanul gondolkodó ember megbecsüli a kártékony rovarok minden olyan ellenségét, amely a rovarirtásban számottevően segít. Természetes segítségünk pedig ilyen értelemben csak egyetlen egy van és ez a *madár*.

Emberi erővel, eljárásokkal, eszközökkel való védekezés, szerencse, ha annyit eredményez, hogy néhány évre elhalasztjuk a veszély nyabb jelentkezését, de alig van rá eset, hogy a megtámadott terményt meg tudnánk menteni. Rövidebb-hosszabb időközökben ismétlődik a költség és a kár és ennek ki vállalja kárát? Mindig csak a gazda! Ha nem a mi önzetlen szövetségeseinkkel, a rovarevő madarak segítségével, de *kizárólag* törvények és rendeletek alapján megparancsolt fatisztogatással, hernyóirtással akarjuk szervezni a rovarok ellen való védekezést, akkor *kényszerítő ok nélkül* csak szaporítjuk azon hatósági intézkedéseknek a számát, amely örökre írott malaszt marad. Ezzel azonban korántsem azt akarom mondani, hogy ne tisztogassuk a fákat. Tőlünk telhetőleg mi is pusztítsuk a rovarokat, de hogy munkánkat *könnyebb és olcsóbbá legyünk*, szövetkezzünk, a mi önzetlen szövetségeseinkkel, rovarevő madarakkal!

A következőkben tehát a gyakorlati madárvédelemről akarok szólni. Ismertetni fogom a madárvédelem mai állapotát, falusi viszonyainkat a madárvédelem tekintetében, röviden vázolni fogom a rovarirtó madarak hasznát, ellenségét s végül a gyakorlati madárvédelem népies elterjesztését és kivételét.

A hazai madárvédelem úgy, mint annyi sok más is, jóval mögötte marad a külföldinek. Hazai madárvédő egyesületeink, majdnem kivétel nélkül a nagyobb városokban alakultak, illetőleg azok vidékén működnek és igazán legkevésbé tesznek azok, akik a madárvédelem hasznát közvetlenül éreznék és érik is, *maguk a gazdák*. Néhány nagyobb városban a ligetek, parkok valóságos tanyái a hasznos madaraknak, a városi nép hamarabb megtalálta a madárvédelemben a nemesebb élvezetet, mint a gazda, — akit pedig erre mintegy ráutal a természet — és azt sokkal könnyebben meg is tehetné. Pedig a városi ember igazán csak az önzetlen gyönyörűségért eteti a parkok madarait, míg a gazdánál a madárvédelemből származó *anyagiaszon* is számításba jön.

Igaz ugyan, hogy vannak egyesek, akik a madár által hajtott hasznát a rovarok pusztításánál jelentéktelennek mondják. Ez ugyan nem áll, de ha még így volna is, akkor sem szabadna arra a végkövetkeztetésre jutni, hogy tehát ne védjük a madarakat, mert ha most még nem is hajtának számottevő hasznat, ha majd a védelem mellett kellőképpen elszaporodnak, akkor bizonyára jelentékeny lesz az a haszon, melyet a gazdának, kertésznek a gyümölcsösök tisztogatása körül szereznek. Természetesen, ahol az egész hártában alig van pár száz pacsirta, cinege, fecske, ott az eredmény nem lehet túlságosan nagy. A madárvédő egyesületeknek a legfőbb

rovarevő madarak számát annyira szaporítani, hogy megtudjanak birkozni a sok kártékony rovarral. És valóban ez a helyes út és ha ezen haladunk, bizton számíthatunk sikerre.

A madárvédelemről igazán szép külföldi példák állanak rendelkezésünkre. Itt is, ott is olvashatja az ember könyvekben, újságokban, hogy egyik-másik nagyobb város parkjában milyen szelidek a madarak, hogy szinte az ember kezéből eszik ki az eleséget s vidám dalukkal, fürge játékkal mennyi örömet szereznek a városi embernek.

Azt mondják erre sokan: »Könnyű külföldön a madárvédelem, mert ott a köznéppel sokkal intelligensebb, mint a mi falusi népünk, de próbálja meg valaki, beszéljen a magyar parasztnak madárvédelemről, majd kineveti vele együtt.«

Elég szomorú, de van ebben az állításban nagyon sok igazság. Általánosságban nem lehet ugyan elmondani, hogy a magyar nép nem szereti a madarat. Hiszen akinek volt alkalmá csak pár hetet is falun tölteni, bizonyára látta, hogy alig van ház, ahol egy-két gerlicét, szajkot, fekete rigót, fülemlitét ne találna az ember. Ki ne emlékeznék az enyves-veszőre, lőszóhurokra és egyéb madár-fogó szerszámokra, amellyel lépve csalta a falusi és városi suhanc egyaránt a legovatósabb éneklő madarat is?! Sajnos azonban abból a látszatóból, hogy ime, szereti a házában a magyar ember is a madarat, egyáltalán nem lehet még a legcsekélyebb madárvédelemre sem következtetni. Sőt ellenkezőleg! Ki nem látta volna ősz végén, vagy tél elején a kertekbe kitett üresre vajt tókhéjat, melybe a gyanútlan cinegőket és harkályféléket összefogdoszák. S vajjon miért, Talán, hogy télvíz idején kalickába zárva megmentsek a szegény apró madarakat az elpusztulástól, éhenhalástól? Dehogy azért, hanem lenyesik a fogly madárka szárnyait s odaadják játszani a gyerekeknek. S mi az ily szegény kis madárnak a sorsa? Az agyonkínzás és az éhenhalás! Pedig ha tudnák azok a szenvedélyes madárfogdosók, hogy azok a madarak nap nap után kétszer-háromszor is vágigjárják ugyanazt a kertet és egy-egy ilyen cserkészés hány száz meg száz kártékony rovarevő pusztulását jelenti, bizonyára másképp gondolkodnának. Tekintetbe véve a cinegefélék azon tulajdonságát, hogy egy csapat mindig csak ugyanazon — hogy úgy mondjam — körületbe jár, könnyen beláthatjuk, hogy ha egy ilyen madarcsoportot kikapusztítunk, azon a vidéken, amelyen az elfogott madarak jártak volna egész télen át, megmarad a sok rovarellenség s a madárpusztítás hatása csak tavasszal jelentkezik, mikor a teljes számban áttelelt rovarellenséggel szemben a gazda hiába igyekezik védekezni.

Próbálja meg valaki, mondja el szóp szóval a falusi madárfogdosónak, hogy mennyi kártékony rovar pusztított volna el a megölt madár, ha egész télen át tisztogathatta volna a kertet. Erre legtöbbször azt a feleletet kapjuk, hogy tavaly nem fogdosztuk a madarakat, mégis sok volt a hernyó, no meg van még elég ilyen madár, avval az egy-kettővel nem lesz se több, se kevesebb.

Pedig ezt a — már szinte szokásá vált — madárkínzást és pusztítást meg lehetne szüntetni. Mert, amint számtalan példa mutatja, meg lehet kedveltetni a madárvédelmet a magyar néppel is, csak olyan emberek kel- lenek hozzá, akik a madárvédelmet maguk is gyakorolják és erre a falusi népet is meg- tanítják. Pedig meg lehet rá tanítani. Igaz ugyan, hogy nehezen megy, mert az efajta madárvédelemről szöve predikációkat legtel- jebb megmosolyogja először, de ha sikerül vele megkedveltetni, akkor nátnál jobb ma- darvédőt keresni nem lehet. Különben is nem szükséges, hogy a madárvédelmet a maga valóságában ismertetessék meg a falusi néppel, egyelőre az is nagy eredmény lenne, ha nem pusztítana a madarat, mert ez ut is végered- ményben csak a madárvédelemre vezet.

És ha a megfelelő módokat és eszkö- zöket megtaláljuk, ez a munka nem is lesz olyan nehéz, amilyennek az első pillanatban látszik. Igaz, hogy a magyar nép véreben benne van az a tulajdonság, hogy amily erő- sen ragaszkodik jó szokásaihoz, épp oly nehezen lehet belőle a természetétve vált rossz szokásokat kiküszöbölni. Ha a magyar nép- titóitot figyelemmel vizsgáljuk, me- aláljuk népünkön is a madárvédelem csiráját. Hisz mindenki látta, milyen védelmen részesíti a legműveltelebb családember is a fecskét, szinte babonás félelemmel őrizi az eresz alá rakott sárfészket, mert akárki leveri a fecske fészket, annak a tehene — a nephit szerint — város tejet ad. S ha azt kérdezzük, miért oly általános a fecske szeretete, ugy erre megtaláljuk a feleletet abban, hogy már az apró gyerekeket arra tanítják, hogy a fecskét bántani nem szabad, mer aki követ dob rá, elszárad a keze, mert a fecske Isten ma- dara. Még egy madár van, amelyet nem igen bántanak; ez a mezei pacsirta. Ez az a ma- dár, amelylyel a szántó-velő lepton nyomon találkozik és mezei munka közben dalolásával mulattat. Ha kaszálás közben pacsirta fészke- akad, körülkaszálja, de fészkekben levő tojás- kat nem érinti. A magyar nép határozottan szereti ezt a két madarat. Ha azt kérdezzük, miért szereti jobban ezt a kétót mint a többi- t, igen egyszerű a felelet, mert ezeknek a madaraknak védelme hosszú idő otr szinte természetelére vált a népnek, meri megtanítot- ták rá még abban az időben, mikor a pelda- beszédeknek meséknek, babonának nagyobb szerepe volt a népéletben.

(Vezse köv.)

Nyomdász- tanoncnak

szőlőből való ina kedvező feltételek mellett felvétetik Dinkgreve Nándor

könyvnyomdájában :: Czellidömölkön.

Keressük mindenben a legjobbat!

Nagy elővigyázat ajánlatos az **egészséges ivóviz** megválasztásánál. Isyünk es kérjünk tehát mindenütt

Szántói savanyvizet,

mely gazdag, természetes szénadtartalmánál fogva rendkívül kellemes, az egészségre hasz- nos, elsöngangú asztali víz. Erösen hughyhajtó hatású, elősegíti az emésztést, megakadályozza a gyomorégést.

A Szántói savanyviz:

Bornak: fűszer,

Betegnek: gyógyszer,

Egészségesnek: óvszer.

Főraktár Czellidömölkön: Landler Samu fűszerkereskedőnél.

Eladó

fa-, vas- és fűszerüzlet erős italméressel

60 ezer korona évi forgalommal. Bármely nagy családnak biztos megélhetés. Átvételhez 10 ezer korona szükséges. Ugyanott egy T E G L A G Y Á R is eladó.

Érdeklődők alanti címhez forduljanak

László Somló-Szóllós.

Miért fizet egy hölgyért drága árat?

I szem

vörös királyos védjegyű

dr. Dénes-féle üdítő

„Havanna pasztilla“

órákra megszünteti a dohányzási ingert. Egy több napra elegendő elegáns doboz ára 40 fillér. Viszontelárusítóknak érdek- vezmény. Ügynökök kerestetnek.

Főbizományos:

ifj. Weisz és Társa Budapest,

130 - I. Fehérvári-út 11. szám.

BORSZÉKIE

gyógy és üdítőviz.

A szénsavas ásványvizek

KIRÁLYA!

Angolkór és vérszegénység ellen pá- ratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között

Kapható: GAYER GYULA utóda
C Z E L L D Ö M Ö L K E.

FIX FIZETES

és magas jutalék mellett alkatmazonk vidéki ügynököket sorsjegyek részlet- fizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

Hecht Bankház Részvénytársaság

Budapest, VI., Ferenciek-tere 6.

Eladó.

Czellidömölk legforgalma- sabb helyén a Sági-utcában — Bárány vendéglővel szem- ben — levő 31. számú

ház azonnal eladó.

Értekezni lehet Hary József
156 háztulajdonosnál.

A a
hölgy

aki az egészséges bőrápo- lással bír, főkép a pat- tanásokat eltüntetni, továbbá fehér arcszint és puha bőrt szerezni óhajt, csak Heckenplérd-lilimantaj- szappannal (védjegy: vesszőparipa) mossa magát. Gyár: Bergmann & Co. Tetschen a/E. Darabja 80 fillérért kapható gyógytár, diogenia és illat- szer-üzletben.

„A köztudatba ment át“, hogy csakis

Kállai Lajos motorgyára

Budapest, VI. Gyár-utca 28.

szállítja teljes jótállás mellett

lehernevesebb motorcséplő készleteket.

Salát érdekeben kérjen minden gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen, bérmentve küld a gyár. Fontos figyelmeztetés! Kállai LAJOS, hirneves motorgyára nem tévesztendő össze más KALLAI nevű kereskedő cegekkel.